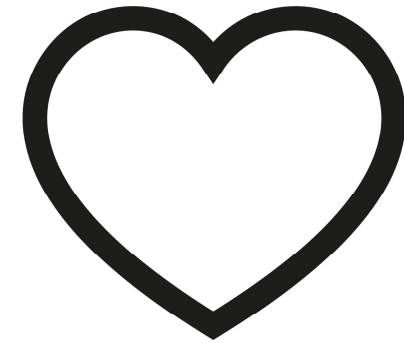


school onderzoek

Interactieve inspiratiedag
voor leraren en onderzoekers



/ **08.03.2021**

SELFIE
Schoolfeedbacksysteem voor
ICT in onderwijs

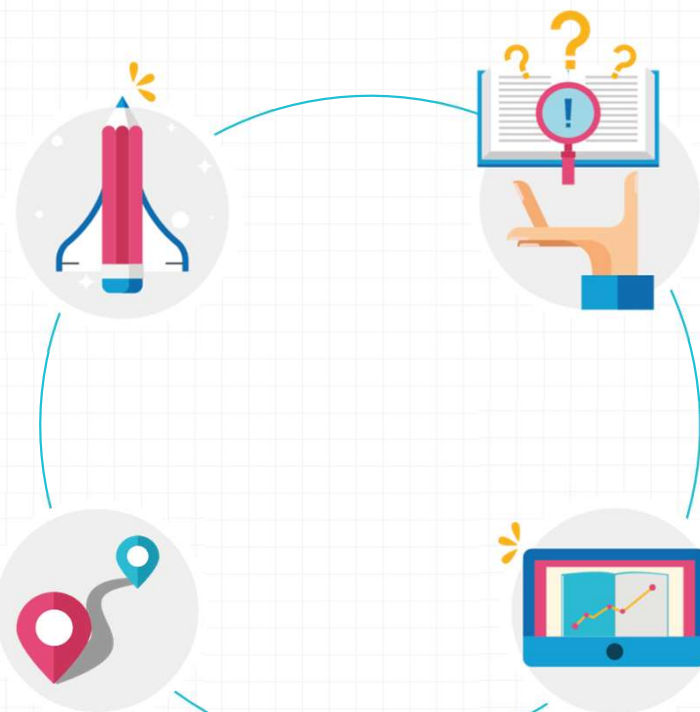
Jan De Craemer
Departement Onderwijs

Agenda

- Waarom een ICT schoolfeedbacksysteem?
 - DIGISPRONG
 - MICTIVO III ICT-monitor
- Waar komt SELFIE vandaan en wat is het achterliggende theoretische model?
- (Afnameprocedure)
- Aan de slag met de resultaten

Het SELFIE proces

Implementatie
van het plan



Schoolleiders, leraren en
leerlingen geven input via
een set van online
vragenlijsten

Het rapport bevat sterktes
en zwaktes op
schoolniveau en genereert
data voor dialoog en
beleidsplanning

Een SELFIE
rapport wordt
gegenereerd op
basis van de
input

Digisprong ICT-plan voor een kwalitatief digital onderwijs in uitvoering van het relanceplan “Vlaamse veerkracht”



Een toekomstgerichte en veilige ICT-infrastructuur voor alle scholen van het leerplichtonderwijs



Een sterk ondersteunend en doeltreffend ICT-schoolbeleid



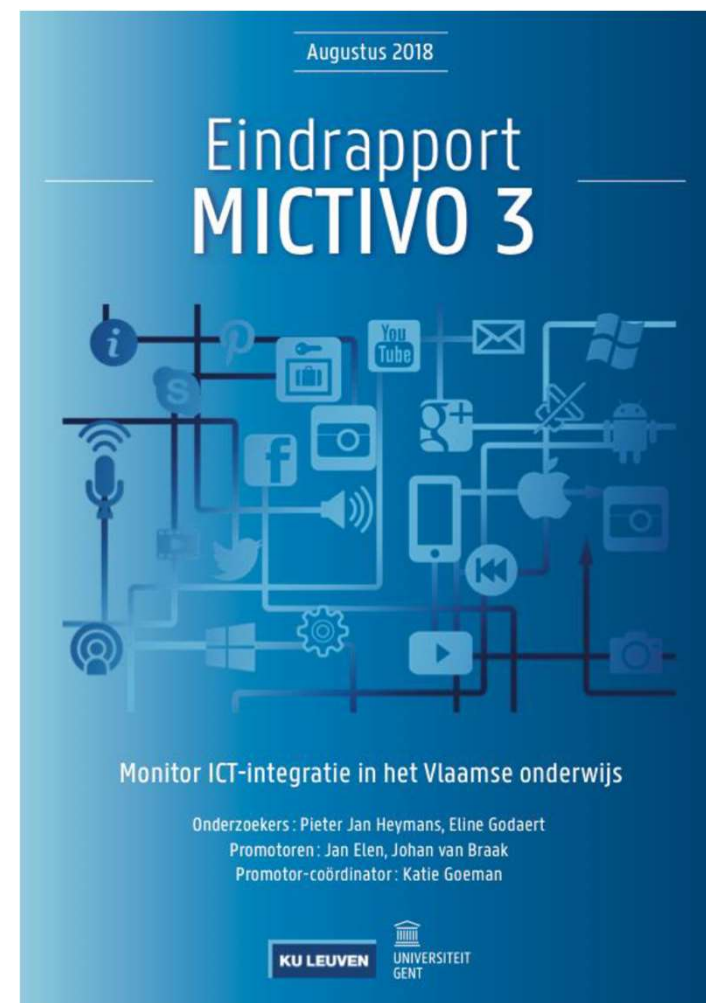
ICT-competente leerkrachten en lerarenopleiders
Aangepaste digitale leermiddelen



Een kennis- en adviescentrum ‘digisprong’ ten dienste van het onderwijsveld

Wat we weten uit de ICT-monitor

- Heymans, P. J., Godaert, E., Elen, J., van Braak, J., & Goeman, K. (2018). MICTIVO2018. Monitor voor ICT-integratie in het Vlaamse onderwijs. Eindrapport van O&O-opdracht: Meting ICT-integratie in het Vlaamse onderwijs (MICTIVO). KU Leuven / Universiteit Gent.
- www.mictivo.be
- ICT-monitor meet infrastructuur, integratie, competenties en percepties – 20 indicatoren



ICT-beleidsplan Lager Onderwijs

65% van de scholen heeft uitgewerkt ICT-beleidsplan volgens DIR



Tabel IV.42 Componenten in het ICT-beleidsplan volgens leerkrachten in het gewoon lager onderwijs voor indicator 3 Kwaliteit van het ICT-beleid

Staan volgende componenten in het ICT-beleidsplan?	Ja		Nee		Weet ik niet	
	# leerkrachten	%	# leerkrachten	%	# leerkrachten	%
Leerkrachten dienen het gebruik van open source/ vrije software te stimuleren.	30	8.5%	51	14.4%	272	77.1%
Afspraken over het gebruik van sociale media door leerlingen.	145	41.1%	36	10.2%	172	48.7%
Leerkrachten dienen aandacht te besteden aan hoe leerlingen hun privacy kunnen waarborgen.	171	48.4%	14	4.0%	168	47.6%
Leerkrachten dienen aandacht te besteden aan hoe leerlingen veilig kunnen omgaan met ICT.	201	56.9%	6	1.7%	146	41.4%
De pedagogische visie op ICT	168	47.6%	10	2.8%	175	49.6%
De nood aan nascholing en hoe die georganiseerd wordt	54	15.3%	48	13.6%	251	71.1%
De nood aan infrastructuur en het aankoopbeleid	74	21.0%	36	10.2%	243	68.8%
De beveiliging van het computerpark	68	19.3%	26	7.4%	259	73.4%
Het algemene beleid voor gebruik van computers en infrastructuur voor leraren en leerlingen	138	39.1%	13	3.7%	202	58.8%
Het licentiebeheer	57	16.1%	18	5.1%	278	78.8%

Inhoud ICT-beleidsplan Lager Onderwijs

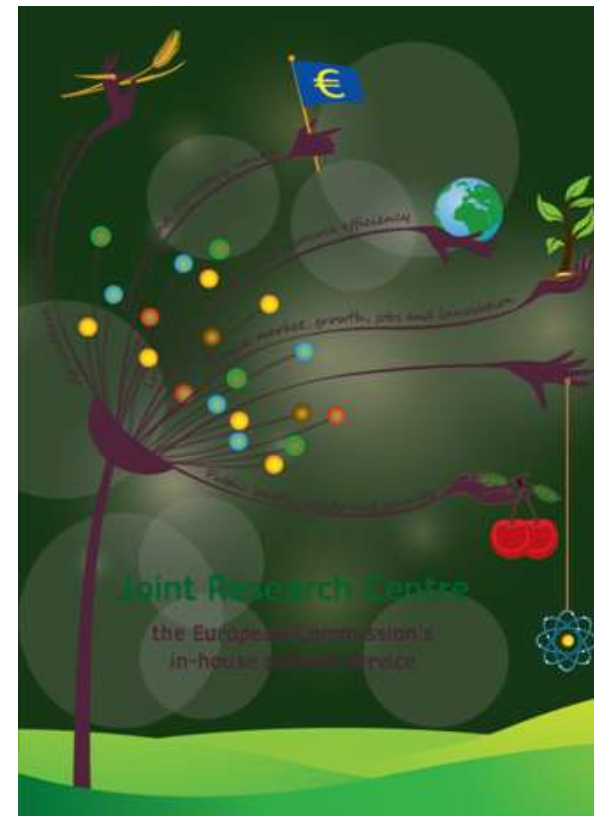


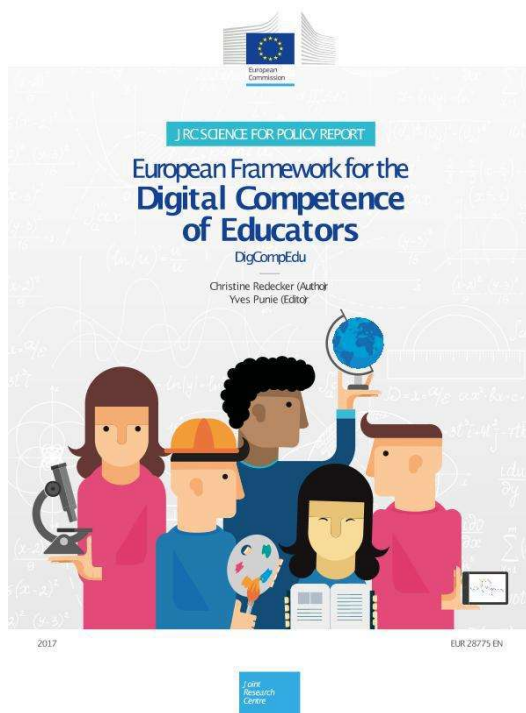
- Pedagogische visie op ICT
- LIn veilig met ICT leren omgaan
- Algemeen gebruiksbeheer (AUP) door lkr en lIn
- Privacy lIn waarborgen
- Gebruik sociale media door lIn
- Infrastructuur en aankoopbeleid
- Databeheer



- Open source software
- Portret- en auteursrecht
- Specifieke maatregelen voor minder gegoede ouders
- ICT-begroting
- Licentiebeheer

Wie? EC Joint Research Centre Institute for Prospective Technological Studies





De DigComp familie

DigCompOrg
ontwikkelingsproces

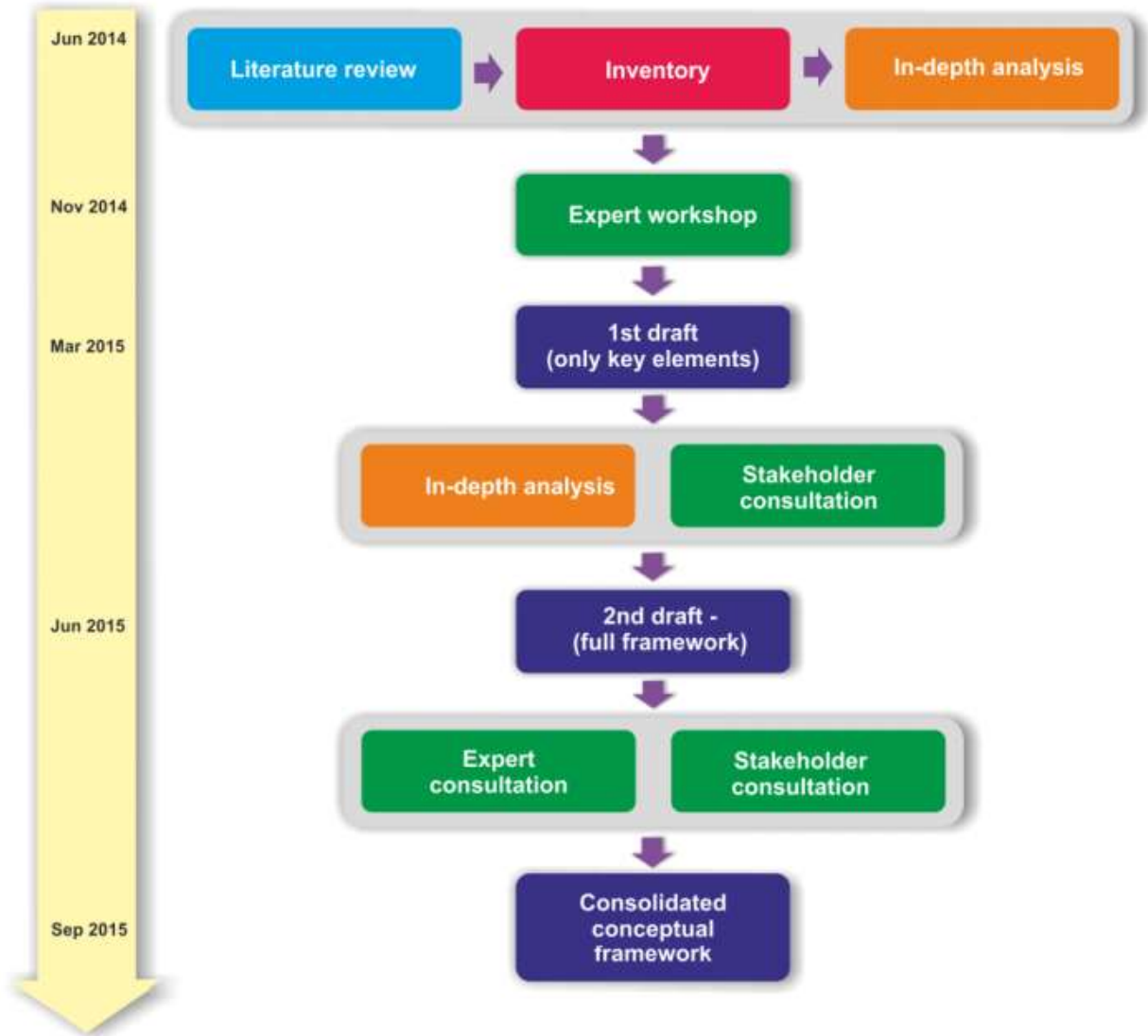
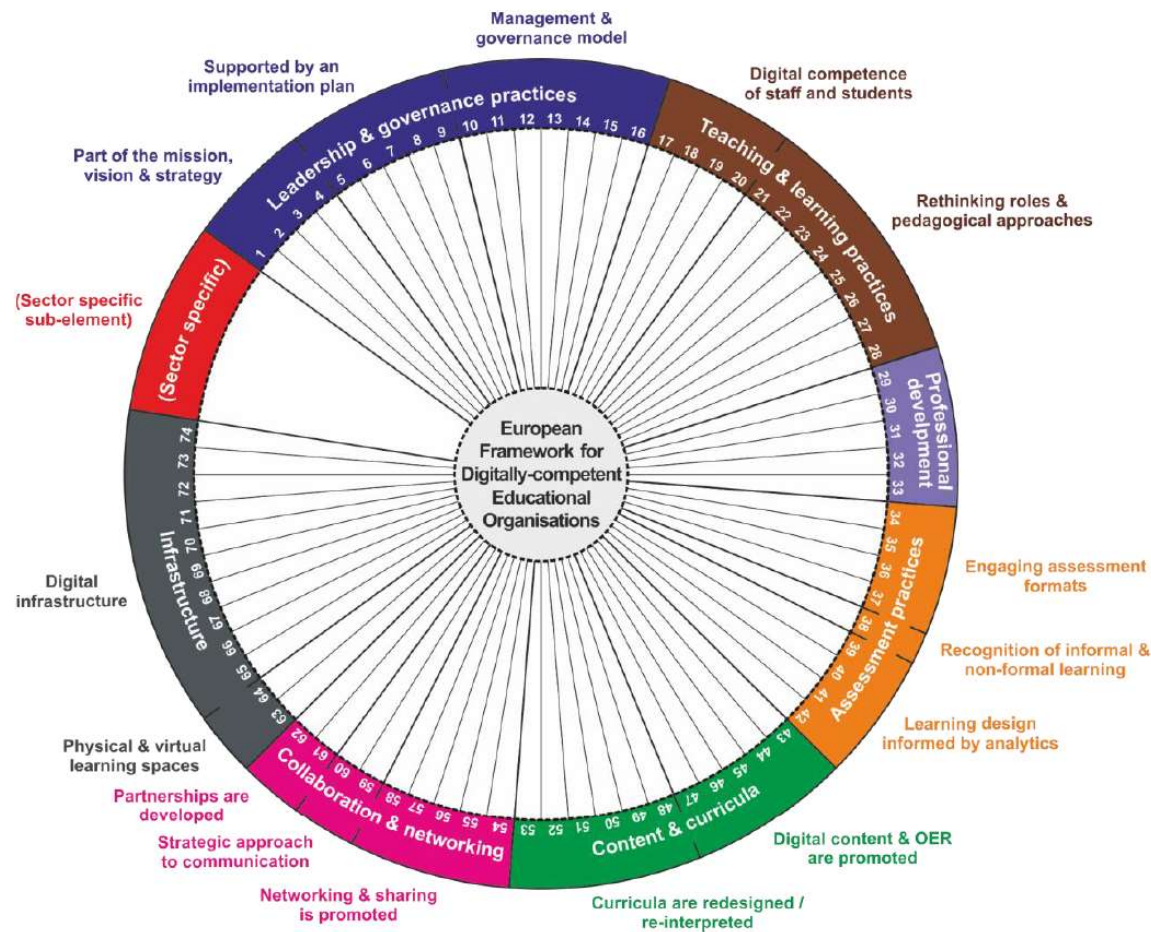


Figure 1: Overall methodology for the development of DigCompOrg



DigCompOrg:
het achterliggende theoretische model

Indicatoren

Onderwijs- en leerpraktijken	Digitale competentie wordt bevorderd, getoetst en geëvalueerd	17. Personeel en studenten zijn digitaal competent
		18. Veiligheid, risico's en verantwoordelijk gedrag in online omgevingen zijn prioritaire aandachtspunten
		19. De digitale competentie (DC) van personeel en studenten wordt getoetst
		20. DC is in de werknemersevaluaties opgenomen
	De rollen en pedagogische methoden worden herzien	21. De personeelsleden zijn partners in het veranderingsproces
		22. Er zijn nieuwe rollen voorzien voor het personeel
		23. Er zijn nieuwe rollen voorzien voor de studenten
		24. De pedagogische methoden worden uitgebreid
Professionele ontwikkeling	-	25. Er wordt een gepersonaliseerd leerproces ontwikkeld
		26. De creativiteit wordt bevorderd
		27. Er wordt samenwerking en groepswork verwacht
		28. De sociale en emotionele vaardigheden worden ontwikkeld
		29. Er is een duidelijk engagement m.b.t. <u>permanente professionele ontwikkeling</u> (PPO)
		30. Er wordt PPO geboden aan het personeel op alle niveaus
		31. De PPO is afgestemd op de individuele behoeften en die van de organisatie
		32. Een breed aanbod aan PPO-methodes is duidelijk zichtbaar
		33. Erkende/gecertificeerde kansen voor PPO worden aangemoedigd

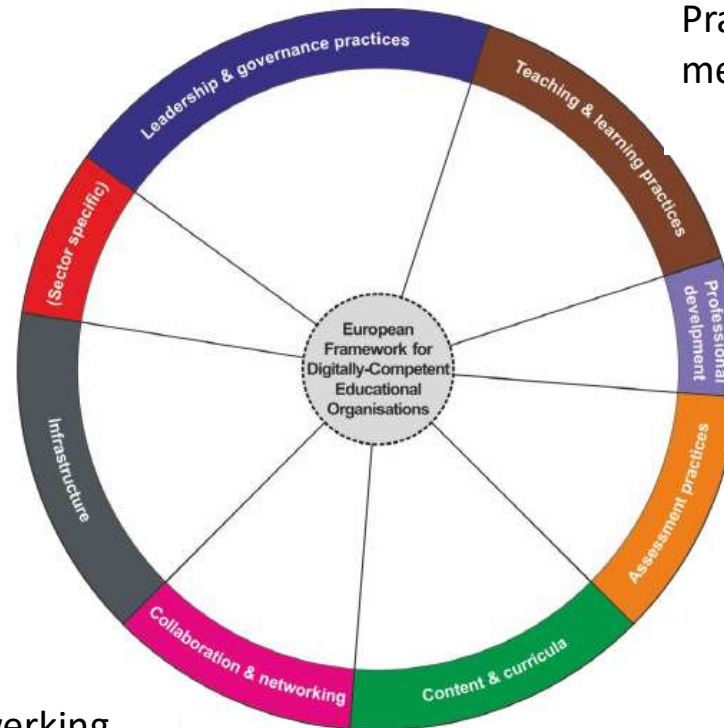
	<i>Informeel en niet-formeel leren worden erkend</i>	38. Voorafgaand, empirisch en open leren wordt erkend en geaccrediteerd
	<i>Learning Design wordt geïnformeerd door analyses</i>	39. Er gaat strategische aandacht naar leeranalyses 40. Er bestaat een praktijkcode voor leeranalyses 41. Leren wordt ondersteund door leeranalyses 42. Het kwaliteitsbeheer en het ontwerp van het leerplan/programma worden ondersteund via leeranalyses
Inhoud en leerplannen	<i>Digitale inhoud en open leermiddelen worden op grote schaal gepromoot en ingezet</i>	43. Het personeel en de studenten creëren mee de inhoud
		44. Bewaarplaatsen voor inhoud worden op grote schaal en efficiënt gebruikt
		45. Intellectuele eigendom en copyright worden gerespecteerd
		46. Voor de digitale tools en inhoud zijn de vereiste licenties voorhanden
		47. Open onderwijsmiddelen worden aangemoedigd en gebruikt
	<i>De leerplannen worden herwerkt of opnieuw geïnterpreteerd in lijn met de pedagogische mogelijkheden van de digitale technologieën</i>	48. Leren op basis van vakken wordt vervangen door een meer geïntegreerde aanpak
		49. Tijd en plaats van leren worden herzien
50. Online aanbod is een realiteit		
Samenwerking en netwerken	<i>Netwerken, delen en samenwerken worden aangemoedigd</i>	51. Leren in authentieke contexten wordt bevorderd
		52. Het aanbod aan digitaal leren is zichtbaar in alle aspecten van het leerplan
		53. De digitale competentie van de studenten wordt over de hele lijn van het leerplan ontwikkeld
		54. Samenwerking door het personeel in netwerken om expertise te verzamelen en inhoud te delen is de norm
		55. Inspanningen tot kennisuitwisseling worden erkend
	<i>Communicatie wordt strategisch aangepakt</i>	56. De studenten nemen deel aan efficiënt netwerken
		57. Deelname aan activiteiten en evenementen voor kennisuitwisseling wordt aangemoedigd
		58. Interne samenwerking en kennisuitwisseling worden verwacht
		59. Er bestaat een expliciete communicatiestrategie
		60. Een dynamische online aanwezigheid is duidelijk zichtbaar

Thematische elementen	Subelementen	Eindtermen
Leiderschap & Praktijken van goed bestuur	<i>Integratie van leren in het digitale tijdperk maakt deel uit van de algemene missie, visie en strategie</i>	1. Het potentieel van digitale leertechnologieën wordt duidelijk gemarkeerd
		2. De voordelen van digitale leertechnologieën worden meegedeeld
		3. Het strategische plan omvat leren in het digitale tijdperk
		4. Open onderwijs is een aspect van maatschappelijke betrokkenheid
	<i>De strategie voor leren in het digitale tijdperk wordt ondersteund door een implementatieplan</i>	5. De planning steunt op positieve factoren en pakt obstakels aan
		6. De interne betrokken partijen hebben een zekere autonomie
		7. Er zijn kansen, incentives en beloningen voor het personeel
		8. Leren in het digitale tijdperk is afgestemd op bredere prioriteiten
		9. Er zijn gekoppelde doelstellingen om de bestaande onderwijsvoorzieningen te moderniseren en nieuwe kansen te bieden
	<i>Er bestaat een beheer- en bestuurmodel</i>	10. Er is een gemeenschappelijk begrip van en engagement voor het implementatieplan
		11. De beheerverantwoordelijkheden zijn duidelijk toegewezen
		12. De middelen zijn afgestemd op de budgetten en het personeelsbestand
		13. De resultaten, kwaliteit en impact van het implementatieplan worden opgevolgd
		14. Specifieke initiatieven of pilootprojecten worden geëvalueerd
		15. De implementatiestatus wordt getoetst
		16. Er is een duidelijk toezicht op beleid en directie

In een notendop

Lange termijn visie, doelen,
beleidsplan en leiderschap

Praktijk, methodes,
methodieken



Nascholing, vorming

Investeren in
Infrastructuur

Digitaal toetsen en
nieuwe vormen van
evaluatie

Netwerking,
samenwerking

Curricula, leerlijnen,
digitale leermiddelen



Indicatoren



Leiderschap en beleid



Infrastructuur



Professionalisering



Lespraktijk en leerstijl



Evalueren en toetsen



Digitale competenties van
leerlingen

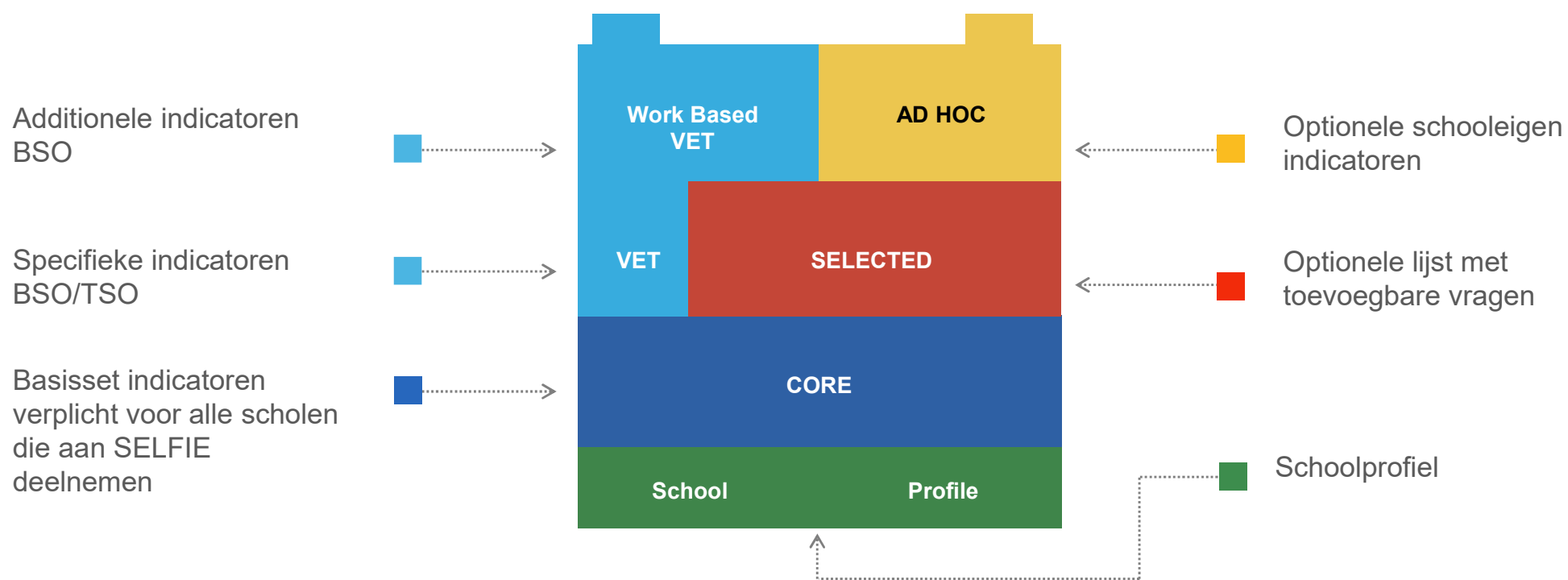
SELFIE in 5 stappen

1. Schoolprofiel aanmaken
2. Het onderwijsniveau kiezen dat u wilt onderzoeken
3. De vragenlijsten bewerken
4. De links naar de vragenlijsten genereren
5. De resultaten bekijken en downloaden

The screenshot shows the SELFIE dashboard interface. At the top, there is the European Commission logo and the text 'Europese Commissie' with a language selector set to 'Nederlands NL'. Below this is a search bar with the text 'Zoeken'. The main navigation bar includes 'European Commission > EU Science Hub > SELFIE > Dashboard'. The page title is 'SELFIE - Ontdek de digitale mogelijkheden voor uw school'. The main menu has 'Startpagina', 'Dashboard', 'Schoolprofiel', and 'Over SELFIE'. The current session is 'SELFIE 2018-2019, session 3' with dates 'do, 18 apr. 2019 - wo, 31 jul. 2019'. The 'Stappen' section lists five steps: 1. Onderzocht onderwijsniveau selecteren, 2. De vragenlijsten bewerken, 3. Data selecteren en links aanmaken, 4. Resultaten bekijken en rapporten downloaden, and 5. Een open badge voor uw school en een deelnamecertificaat voor uzelf ontvangen. Below this is a 'Percentage ingevuld (realtime)' section with PDF and PNG download buttons. A bar chart shows participation for 'Basisonderwijs (nog bezig)' from 3 Jun. 2019 to 9 Jun. 2019, with 0% completion for 'Schoulers', 'Leerkrachten', and 'Leerlingen'. A legend explains the participation levels: 'Hoge deelname' (green), 'Deelname op middenniveau' (blue), 'Onvolledige deelname' (yellow), and 'Geen deelname' (red). A dotted line indicates the 'Aanbevolen minimum per groep gebruikers'. At the bottom, there is a link to 'Selfie-handleiding voor schoolcoördinatoren English (PDF)' with a 'Downloaden' button.

SELFIE is een aanpasbaar en flexibel schoolfeedbacksysteem

Opbouw van de vragenlijsten





SELFIE - Ontdek de digitale mogelijkheden voor uw school

Uw vraag maken

Een vraag maken voor uw school. Vul de stelling en hulptekst in en geef aan welke groep moet antwoorden (schoolleiders, leerkrachten, leerlingen of een combinatie). Zorg dat de vragen/stellingen te beantwoorden zijn met behulp van de volgende schaal:

Volledig mee oneens – naar mijn ervaring is dit geheel onwaar Oneens Enigszins mee eens Eens Volledig mee eens – naar mijn ervaring is dit geheel waar Niet van toepassing n.v.t.

Onderwijsniveau Onderbouw voortgezet onderwijs

Leerkracht

Stelling

Op onze school gebruiken we apparaten met robottechnologie bij het onderwijzen en leren.

Hulp

Leerkrachten kunnen allerlei apparaten met robottechnologie gebruiken om de leerstof aansprekender te maken voor hun leerlingen in vakken als computerkunde, rekenen/wiskunde, natuurkunde of taal.

Schoolleider

Stelling

Op onze school gebruik ik apparaten met robottechnologie bij mijn lessen.

Hulp

De meeste leerkrachten gebruiken apparaten met robottechnologie om de leerstof van vakken als computerkunde, rekenen/wiskunde, natuurkunde of taal aansprekender te maken..

Leerling

Stelling

Op onze school gebruik ik apparaten met robottechnologie om nieuwe dingen te leren.

Hulp

Ik heb op mijn school apparaten met robottechnologie gebruikt in vakken als computerkunde, rekenen/wiskunde, natuurkunde of taal.

Annuleren

Opslaan

Data selecteren en links aanmaken voor de deelnemers

Kies hieronder de onderwijsniveaus die op uw school worden aangeboden en waarvoor u de links wilt aanmaken. Klik, nadat u de begin- en einddatum en de standaardtaal van de links (kan door deelnemers worden aangepast) hebt ingesteld, op de knop "Links aanmaken" om één link aan te maken voor ieder type deelnemer: schoolleider, leerkracht en leerling. Let op: een link kan niet worden aangepast als de vragenlijst eenmaal is gestart, en de looptijd is minimaal één en maximaal drie weken.



Links zijn aangemaakt



SELFIE 2018-2019, session 2

5 jan 2019 – 14 apr 2019

 Basisonderwijs

Standaardtaal

Nederlands (nl)



Selecteer begin- en einddata

21 jan. 2019 – 27 jan. 2019

Schoolleiders

<https://schools-go-digital.jrc.ec.europa.eu/self-assessment?s=0UxoC7W&lang=nl>

Leerkrachten

<https://schools-go-digital.jrc.ec.europa.eu/self-assessment?s=i8xIrly&lang=nl>

Leerlingen

<https://schools-go-digital.jrc.ec.europa.eu/self-assessment?s=PmZkNiT&lang=nl>

Annuleren

Links afdrukken

Links aanmaken

Afname vragenlijst bij 3 doelgroepen

- Schoolleiders: directeur, adjunct-directeur, TA, coördinatoren, ...
- Leraren: min. 1 schooljaar in dienst
- Leraar én coördinator = kiezen één vragenlijst of allebei
- Leerlingen: vanaf 9 j (3^e graad LO)
- Voorkeur voor klassikale afname

Leerkrachten

Aantal geschikte leerkrachten per onderwijsniveau	% minimumdeelname
Tot 10 leerkrachten	80%
11-30 leerkrachten	60%
31-45 leerkrachten	50%
46-125 leerkrachten	33%
126-200 leerkrachten	25%
201-500 leerkrachten	20%
Meer dan 500 leerkrachten	10%

Participatieratio leerkrachten

Follow-up dashboard voor coördinatoren

Percentage ingevuld (realtime)

PDF

PNG

 Schoolleiders

 Leerkrachten

 Leerlingen

Basisonderwijs (nog bezig)

21 jan 2019 - 27 jan 2019



 Hoge deelname  Deelname op middenniveau  Onvolledige deelname  Geen deelname

----- Aanbevolen minimum per gebruikersgroep

De vragenlijst

SELFIE voor leerkrachten

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Nascholing – Deel 1

In dit gedeelte wordt onderzocht of de school al dan niet helpt bij en investeert in de nascholing van het personeel op alle niveaus. Nascholing kan helpen bij het ontwikkelen en invoeren van nieuwe onderwijs- en leermethoden die gebruikmaken van digitale technologieën om tot betere onderwijsresultaten te komen.

Denk goed na over iedere stelling en kies een score tussen 1 (laagste score) en 5 (hoogste score). Als u met de cursor over de getallen beweegt, ziet u wat de score betekent voor die specifieke stelling. Als u een stelling niet kunt of wilt beantwoorden, kies dan "Niet van toepassing" (knop 'N/A').

* Onze directie overlegt met ons over onze behoefte aan nascholing in het lesgeven met digitale technologieën

Kies alleen 5 als, volgens u, de directie solide procedures heeft opgesteld (zoals specifieke bijeenkomsten of vragenlijsten) voor het bespreken en in kaart brengen van de behoefte aan nascholing (bijvoorbeeld opleiding in vakspecifiek lesgeven met digitale technologieën) op individueel en schoolniveau.

1 2 3 4 5 N/A

* Ik heb mogelijkheden om deel te nemen aan nascholing in het onderwijzen en leren met digitale technologieën

Kies alleen 5 als u vindt dat u volop mogelijkheden hebt om deel te nemen aan binnenschoolse dan wel door derden georganiseerde nascholing in het lesgeven met digitale technologieën (bijvoorbeeld workshops, onlinecursussen of mentoring).

1 2 3 4 5 N/A

* Onze directie moedigt ons aan om ervaringen omtrent lesgeven met digitale technologieën met anderen in de school te delen

u stelselmatig voorziet van mogelijkheden en werkruimten zodat u collega's tips en hulp kunt geven bij het lesgeven met digitale

SELFIE voor leerlingen

1	2	3	4	5	6
---	---	---	---	---	---

Gebied 4: Wat leer ik van het gebruik van technologie op onze school?

Denk goed na over iedere stelling en kies een score tussen 1 (laagste score) en 5 (hoogste score). Als u met de cursor over de getallen beweegt, ziet u wat de score betekent voor die specifieke stelling. Als u een stelling niet kunt of wilt beantwoorden, kies dan "Niet van toepassing" (knop 'N / A').

* Op onze school leer ik hoe ik mij online veilig gedraag

Kies alleen 5 als je vindt dat je tal van mogelijkheden hebt om kennis op te doen over veiligheid op internet (bijvoorbeeld door online geen persoonsgegevens te delen en door sterke wachtwoorden te gebruiken) en wat je bij problemen (zoals ongewenst contact) moet doen.

1	2	3	4	5	N/A
---	---	---	---	---	-----

* Op onze school leer ik mij verantwoordelijk te gedragen en anderen te respecteren wanneer ik online ben

Kies alleen 5 als je vindt dat je tal van mogelijkheden hebt om te leren hoe je je op het internet fatsoenlijk gedraagt (zoals het niet verzenden van kwaadsaardige berichten, niet meedoen aan cyberpesten en geen geruchten verspreiden) en wat je moet doen als anderen onaanvaardbaar gedrag vertonen.

1	2	3	4	5	N/A
---	---	---	---	---	-----

* Op onze school leer ik hoe ik kan controleren of de informatie die ik op internet heb gevonden betrouwbaar en juist is

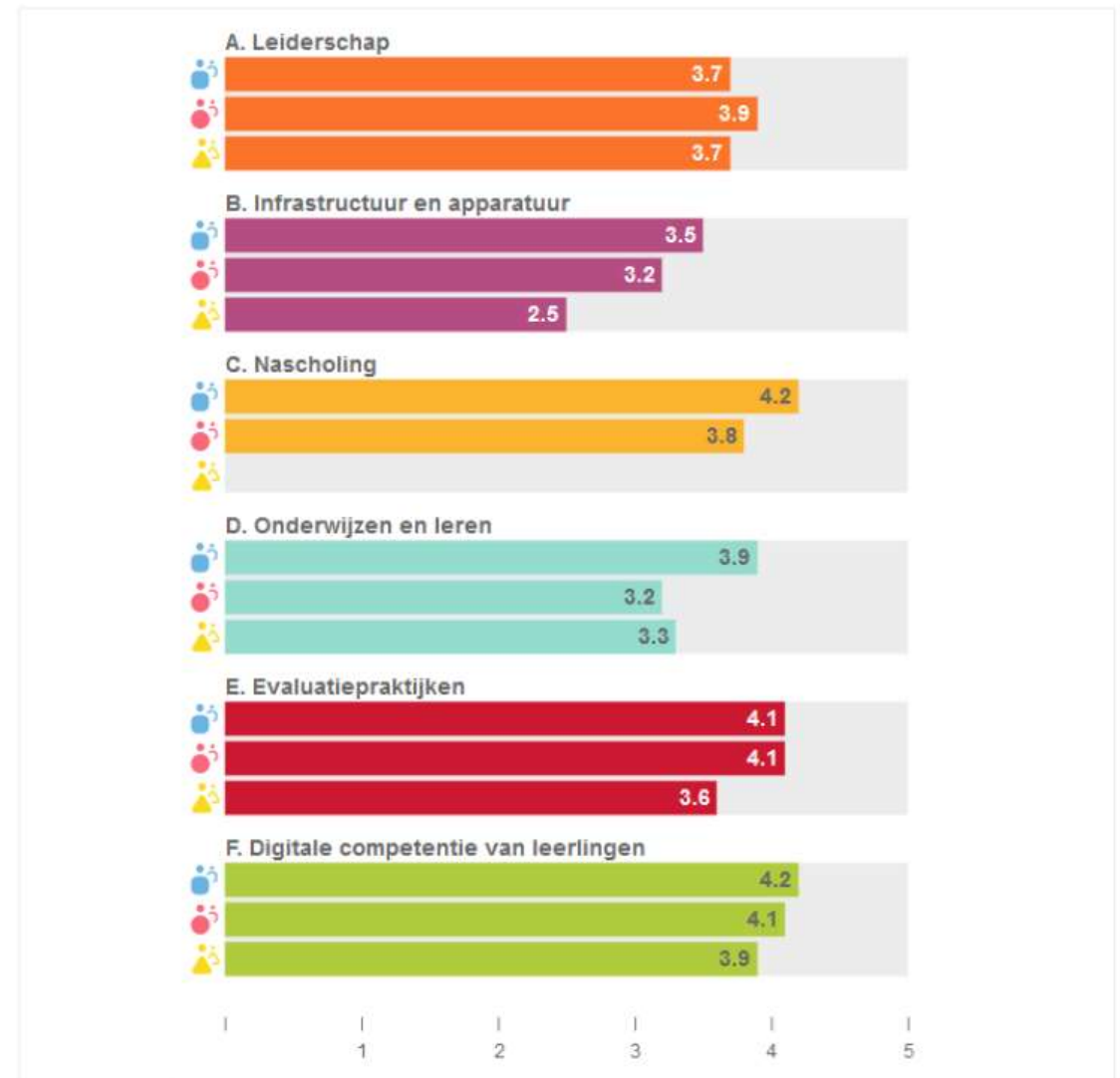
Kies alleen 5 als je vindt dat je tal van mogelijkheden hebt om te leren onderzoeken of de informatie die je online vindt (bijvoorbeeld op websites, video's of sociale media) al dan niet betrouwbaar is, door die te vergelijken met een andere bron (bijvoorbeeld leerkrachten, ouders, studieboeken of andere websites).

1	2	3	4	5	N/A
---	---	---	---	---	-----

De resultaten

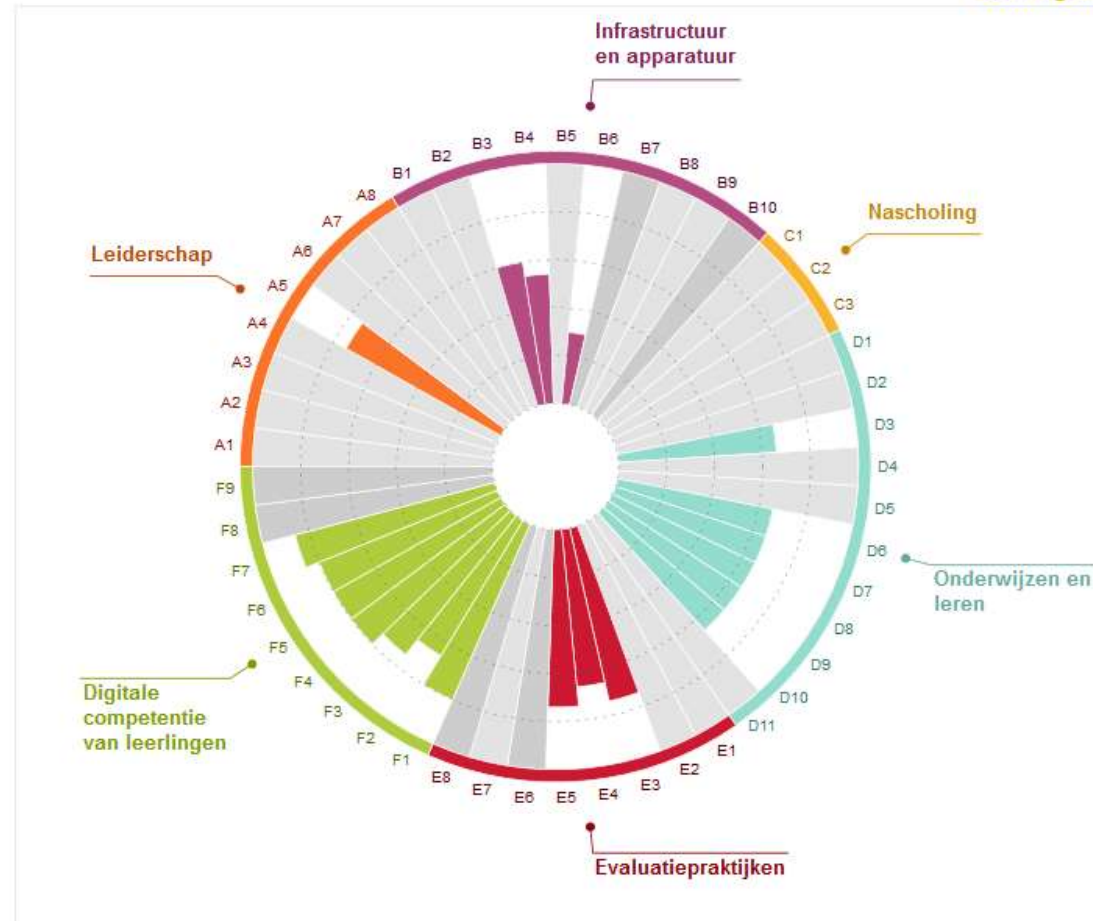
Overzicht van gebieden

In onderstaande figuren ziet u de gemiddelde antwoorden van uw schoolleiders, leerkrachten en leerlingen voor elk van de gebieden.



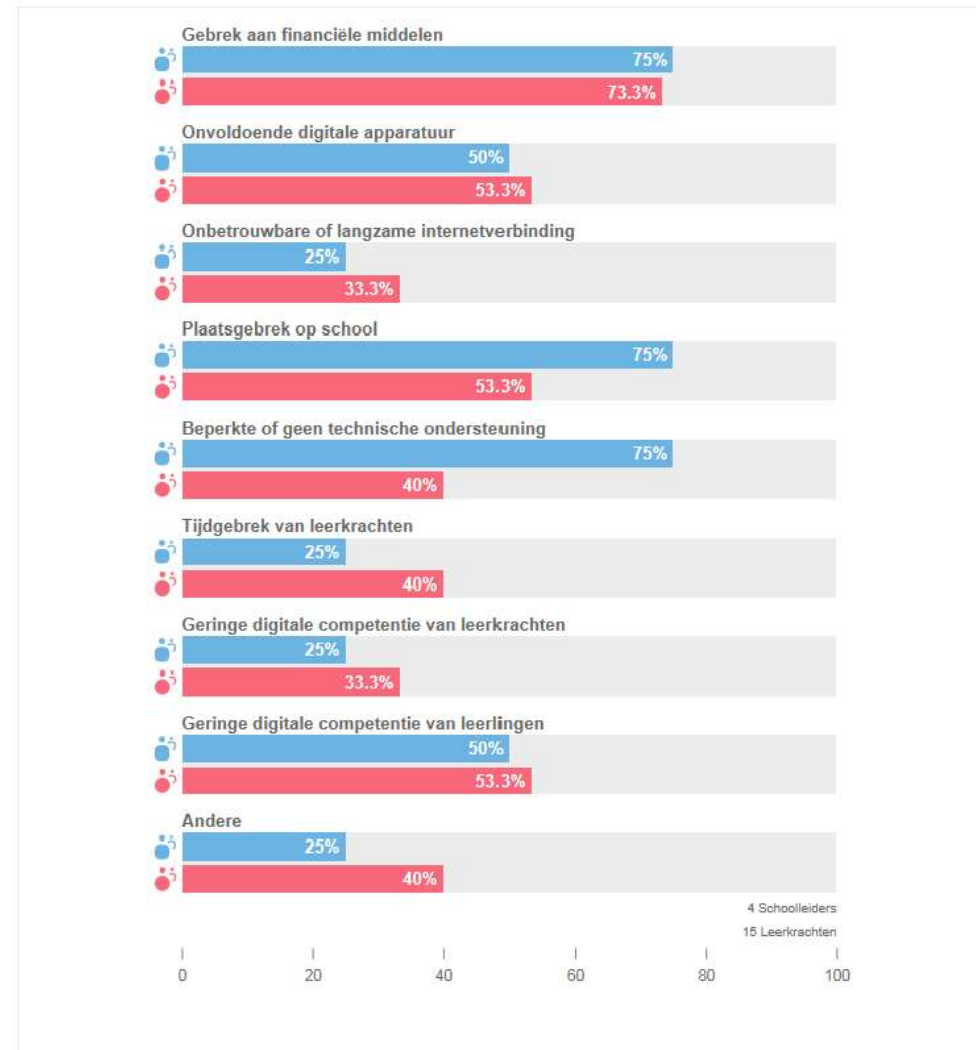
Resultaten per gebruiker

Het wiel toont de gemiddelde scores per gebruikersgroep voor alle stellingen.



Factoren die het gebruik van technologie belemmeren

Wordt lesgeven en leren met digitale technologieën op uw school negatief beïnvloed door de volgende factoren?



Wat doe je met de resultaten?

- Zelfreflectie
- Beleidsplanning (nulmeting)
- Beleidsevaluatie
- Input voor (aanpassing van) ICT-beleidsplan, actieplan, schoolbeleidsplan,...
- Discussie
- ...

- Opgelet! SELFIE is een momentopname
- Periodieke afname mogelijk

Bronnen

- Kampanylis, P., Punie, Y. en Divine, J. (2015) Promoting Effective Digital-Age Learning. A European Framework for Digitally-Competent Educational Organisations. Seville: European Commission Joint research Centre.
- Carretero, S., Vuorikari, R. en Punie, Y. (2017) DigComp2.1 The Digital Competence Framework for Citizens with eight proficiency levels of use. Seville: European Commission Joint research Centre.
- Redecker, C. (2017) European Framework for the Digital Competence of Educators DigCompEdu. Seville: European Commission Joint research Centre.

Meer weten

<https://ec.europa.eu/jrc/en/about/jrc-site/seville>

<https://ec.europa.eu/jrc/en/digcomporg/framework>

https://ec.europa.eu/education/schools-go-digital_nl

<https://www.klascement.net/thema/selfie>

<https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/selfie-tool-ondersteunt-het-digitaal-leren-in-scholen>

<https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/onderwijspersoneel/van-basis-tot-volwassenenonderwijs/lespraktijk/ict-in-de-klas>